

Chanukah Through the Eyes of the Mystics

R' Daniel Raphael Silverstein

Podcast 2: Flames of Gratitude

Below is the classic talmudic description of the Chanukah story. What is significant about when the holiday was instituted? How might you explain this course of events?

Babylonian Talmud, Shabbat 21b

What is Chanukah?...

That [which] our Sages taught:

On the 25th of Kislev - the days of Chanukah, they are eight, not to eulogize on them and not to fast on them, for when the Greeks entered the Temple, they polluted all the oils in the Temple, and when the Hasmonean dynasty overcame and defeated them, they checked and they found but one cruse of oil that was set in place with the seal of the High Priest, but there was in only [enough] to light a single day. A miracle was done with it, and they lit from it for eight days. The following year [the Sages] fixed those [days], making them holidays for praise and thanksgiving.

תלמוד בבלי שבת כא:ב

מאי חנוכה

דתנו רבנן

בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון

דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון

שכשנכנסו יוונים להיכל

טמאו כל השמנים שבהיכל

וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום

בדקו ולא מצאו אלא

פך אחד של שמן

שהיה מונח בחותמו של כהן גדול

ולא היה בו אלא להדליק יום אחד

נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים

לשנה אחרת

קבעום ועשאו ימים טובים בהלל והודאה

What does the image of the candle in these verse evoke for you, and how does R' Simlai use it in the talmudic passage below? What does it represent to him?

Job 29:1-3

Then Job again took up his parable and said, "Would that I were as [in] my early months, as [in] the days that G!d watched over me, when He lit His candle over my head; by His light I would go through the darkness.

איוב כט:א-ג

וַיִּסַּף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר

מִי־יִתְּנֵנִי כִּי־חִי־קֶדֶם

כִּי־יִמִּי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי

בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עָלַי רֹאשִׁי

לְאֹרוֹ אֶלְכֶּךָ חֹשֶׁךְ

Babylonian Talmud, Niddah 30b

R' Simlai delivered the following discourse: What does an embryo resemble when it is in the bowels of its mother? Folded writing tablets. Its hands rest on its two temples respectively, its two elbows on its two legs and its two heels against its buttocks. Its head lies between its knees, its mouth is closed and its navel is open,

תלמוד בבלי נדה ל:ב

דרש רבי שמלאי

למה הולד דומה במעי אמו

לפנקס שמקופל

ומונח ידיו על שתי צדעיו

שתי אציליו על ב' ארכובותיו

וב' עקביו על ב' עגבותיו

וראשו מונח לו בין ברכיו

<p>and it eats what its mother eats and drinks what its mother drinks, but produces no excrements because otherwise it might kill its mother.</p> <p>As soon, however, as it sees the light the closed organ opens and the open one closes, for if that had not happened the embryo could not live even one single hour. A light burns above its head and it looks and sees from one end of the world to the other, as it is said, then his lamp shined above my head, and by His light I walked through darkness. (Job 29:3)</p>	<p>ופיו סתום וטבורו פתוח ואוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו שותה ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את אמו וכיון שיצא לאויר העולם נפתח הסתום ונסתם הפתוח שאלמלא כן אינו יכול לחיות אפילו שעה אחת ונר דלוק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו שנאמר בהלו נרו עלי ראשי לאורו אלך חשך</p>
<p><i>What do the light mentioned above and the light mentioned in the midrash below have in common? How would you explain what this light is, in down-to-earth language?</i></p>	
<p>Midrash Genesis Rabbah 11:2</p> <p>R' Yehudah bar R' Simon said: The light which the Holy One, blessed be He, created on the first day, Adam could see with it from one end of the universe to the other. But when the Holy One, blessed be He, saw the generation of the Flood and the generation of the Dispersion, whose actions were corrupt, He arose, hid it, and prepared it for the righteous in the emergent future.</p> <p>...</p> <p>R' Levi said in the name of R' Zeirah: That light functioned thirty-six hours, twelve on the eve of Shabbat [i.e. Friday], twelve during the night of Shabbat, and twelve on Shabbat [day].</p>	<p>בראשית רבה יא:ב</p> <p>אמר רבי יהודה בר רבי סימון אור שברא הקדוש ברוך הוא ביום ראשון אדם צופה ומביט בו מסוף העולם ועד סופו כיון שהסתכל הקדוש ברוך הוא באנשי דור המבול ובאנשי דור הפלגה שמעשיהו מקלקליו עמד וגנזה והתקינה לצדיקים לעתיד לבוא ...</p> <p>רבי לוי בשם רבי זעירא אמר ל"ו שעות שמשה אותה האורה שנים עשר של ערב שבת ושנים עשר של ילילי שבת ושנים עשר של שבת</p>
<p><i>R' Tzvi Elimelech Spira of Dinov (Poland, 1783 – 1841) was the founder of the Dinov Chasidic dynasty, and a student of R' Elimelech of Lizhensk and the Chozeh of Lublin. He is known by the name of his widely beloved major work, the Bnei Yissascher, which focuses on the spiritual background and work of each month.</i></p> <p><i>Here he brings a teaching from R' Eleazar of Worms (c. 1176 – 1238) a leading talmudist and kabbalist of medieval Ashkenaz (Germany) also known as The Rokeach (The Perfumer). How does he connect the thirty-six candles of Chanukah to the mysterious light of creation?</i></p>	
<p>Bnei Yissascher on Kislev and Tevet 1:6</p> <p>The light of the Menorah of this month is an aspect of the Hidden Light, which is hidden in Torah, as is written in the name of the Rokeach:</p>	<p>בני יששכר על כסלו וטבת א:ו</p> <p>אור המנורה אשר בחדש הזה היה מבחינת אור הגנוז שנגנז בתורה ועיין שם מ"ש בשם הרוקח</p>

<p>The thirty-six candles were established corresponding to the thirty-six lights mentioned in the Torah, which is a hint to the Hidden Light, which served for thirty-six hours for Primal Adam, and afterwards was hidden and concealed in the Torah.</p>	<p>שע"כ ניתקנו ל"ו נרות כנגד ל"ו אז"ר ונ"ר ומאורו"ת שנזכרו בתורה הוא רמיזת אור הגנוז ששימש ל"ו שעות לאדה"ר ואח"כ נגנז ונתכסה בתורה</p>
<p><i>What is surprising about the teaching below, and how do our sages, cited by Rashi, help us to understand it? What does it mean for us as Jews, Yehudim, the namesakes of Yehudah?</i></p>	
<p>Babylonian Talmud, Brachot 7b</p> <p>R' Yochanan said in the name of R' Shimon ben Yochai: From the day the Holy One, Blessed be He, created the world, no one thanked the Holy One, Blessed be He, until Leah came and thanked Him, as it is stated: “[And she became pregnant and gave birth to a son, and she said,] ‘This time I will give thanks to G!d,’ [and thus he was called Yehudah]” (Genesis 29:35).</p>	<p>תלמוד בבלי ברכות זב:</p> <p>אמר ר"י משום ר"ש בן יוחי מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שהודה להקב"ה עד שבאתה לאה והודתו שנאמר הפעם אודה את השם</p>
<p>Rashi on Genesis 29:35 (from Genesis Rabbah 71:4)</p> <p>“This time, I will give thanks” - since I have taken more than my share. Consequently, I must offer up thanks.</p>	<p>רש"י על בראשית כט:לה</p> <p>הפעם אודה שנטלתי יותר מחלקי מעתי יש לי להודות</p>
<p><i>What is the surprising teaching found in R' Simai's words below, and how might we bring them into our own lives? Is there a practice we might consider adopting that would help us in this?</i></p>	
<p>Babylonian Talmud, Sotah 40a</p> <p>While the prayer leader is reciting the blessing of: We give thanks, what do the people say? Rav says that they say: We give thanks to You, Eternal our G!d, for the merit of giving thanks to You. And Shmuel says that one should say: G!d of all living flesh, for the merit of giving thanks to You. R' Simai says that one should say: Our Creator, Who created everything in the beginning, for the merit of giving thanks to You. The Sages of Neharde'a say in the name of R' Simai: We offer blessings and praises to Your great name, for You have given us life and sustained us, for giving thanks to You. R' Acha bar Ya'akov would finish the blessing as follows:</p>	<p>תלמוד בבלי סוטה מא:</p> <p>בזמן ששליח צבור אומר מודים העם מה הם אומרים אמר רב מודים אנחנו לך ה' אלקינו על שאנו מודים לך ושמואל אמר אלקי כל בשר על שאנו מודים לך רבי סימאי אומר יוצרנו יוצר בראשית על שאנו מודים לך נהרדעי אמרי משמיה דרבי סימאי ברכות והודאות לשמך הגדול על שהחייטנו וקיימתנו על שאנו מודים לך רב אחא בר יעקב מסיים בה הכי</p>

<p>So may You give us life, and show us favor, and collect us, and gather our exiles into Your sacred courtyards, in order to observe Your laws and to fulfill Your will wholeheartedly, for giving thanks to You.</p>	<p>כן תחיינו ותחננו ותקבצנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חוקיך ולעשות רצונך בלבב שלם על שאנו מודים לך</p>
<p><i>Why do you think we are not permitted to use the Chanukah lights for lighting our house, as we do with the Shabbat candles?</i></p>	
<p>Hanerot Halelu</p> <p>We kindle these lights for the miracles and the wonders, for the redemption and the battles that you made for our forefathers, in those days at this season, through your holy priests. During all eight days of Hanukkah these lights are sacred, and we are not permitted to make ordinary use of them except for to look at them in order to express thanks and praise to Your great Name for Your miracles, Your wonders and Your salvations.</p>	<p>הנרות הללו</p> <p>הנרות הללו אנו מדליקין על הנסים ועל הנפלאות ועל התשועות ועל המלחמות שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה על ידי כהניך הקדושים וכל שמונת ימי חנוכה הנרות הללו קודש הם ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא להאיר אותם בלבד כדי להודות ולהלל לשמך הגדול על נסידך ועל נפלאותיך ועל ישועותיך</p>
<p><i>Can you relate to Adam's behavior below from your own experience of going through something challenging? Did the passage of time affect how you viewed whatever the challenge was?</i></p>	
<p>Babylonian Talmud, Avodah Zarah 8a</p> <p>R' Chanan bar Rava said: Kalenda is observed on the eight days following the [winter] equinox. Saturnalia is observed on on the eight days preceding the equinox.</p> <p>Our Rabbis taught: When Adam saw the day getting progressively shorter, he said, “Woe is me, perhaps because I have sinned, the world around me is being darkened and returning to chaos and confusion; this then is the kind of death to which I have been sentenced from Heaven!”</p> <p>So he began fasting for eight days. But as he observed the winter solstice and noted the day getting progressively longer, he said, “This is the world’s course,” and he began observing a festival for eight days. The following year, he appointed both as festivals.</p>	<p>תלמוד בבלי עבודה זרה ח:א</p> <p>אמר רב חנן בר רבא קלנדא ח' ימים אחר תקופה סטרנורא ח' ימים לפני תקופה</p> <p>ת"ר לפי שראה אדם הראשון יום שמתמעט והולך אמר אוי לי שמא בשביל שסרחתי עולם חשוך בעדי וחוזר לתוהו ובוהו וזו היא מיתה שנקנסה עלי מן השמים</p> <p>עמד וישב ח' ימים בתענית כיון שראה תקופת טבת וראה יום שמאריך והולך אמר מנהגו של עולם הוא הלך ועשה שמונה ימים טובים לשנה האחרת עשאן לאלו ולאלו ימים טובים</p>